

Rozvoj slovní zásoby – významové vztahy mezi pojmy

1) Vymýšlejí rýmy

Čepice, opice, slepice, pravice, lavice,
palice, loděnice, nohavice
Sklenička, polička, stolička, žehlička,
palička, poklička, babička, malička,
vidlička, včelička, hvězdička, Žabička,
rybička, matička
Švihadlo, struhadlo, kloktadlo, letadlo,
umyvadlo, klepadlo
Den, křen, len, sen, ten
Prach, strach, brach
Tele, sele, mele, hele
Kůl, půl, hůl, sůl, stůl
Díra, míra, víra, síra

Moře, hoře, v noře, oře
Pálka, šálka, válna, Amálka
Košík, hošík
Ota, bota, slot, nota
Rybka, šípka
Kos, los, bos, nos
Dráteník, pláteník
Kluk, buk, hluk, shluk, suk, puk, vnuk,
zvuk, pluk
Brada, rada, ohrada, zahrada
Štěstí, pěstí, klestí
Rána, brána, vrána
Vládce, plátce, krátce, sladce
Kopec, skopec, na pec
Dává, mává, plavá, sláva, vřava

Vrak, drak, mrak

Kapka, tlapka, lapka, mapka, jabka,
babka
Trochu, hochu, plochu
Brok, mlok, skok
Zuby, sruby, kluby, vruby
Lov, krov, kov
Posel, osel
Něžná, běžná, kněžna
Značka, hračka, pračka, dračka
Paže, maže, baže, takže
Tání, chrání, brání, paní, klání
V trávě, právě, hravě
Modrá, dobrá, kobra
Chápat, nápad, papat, capat, chrápat

Klíč, pryč, míč, bič, rýč, tyč

Dítka, lýtka, kytka, pitka, nitka, výtka
Chválí, pálí
Metr, svetr, Petr, kilometr
Vlasy, hlasy, klasy, hasí, časy
Tiše, říše, z výše, píše, v břiše, skryše
Doba, zloba, mdloba
Třepe, lépe, klepe
Mete, plete
Leží, svěží, sněží, běží, těží, věží,
zpeněží
Ráno, dáno, přáno
Domeček, kopeček, zvoneček

2) Společně s dítětem vymýšlíme k danému slovu slovo opačného významu

velký - malý
obr - trpaslík
zima - teplo
bázlivý - statečný
daleko - blízko
noc - den
mluvit - mlčet
moudrost - hloupost
jednoduchý - složitý
práce - odpočinek
dát - brát
utíkat - stát
nad - pod
těžký - lehký
kyselý - sladký

přijít - odejít
skromný - náročný
klidný - rušný
stejný - různý
uspořádat - rozházet
dolu - nahoru
včera - zítra
tajný - zjevný
poddajný - tvrdší
bezpečný - nejistý
jemný - hrubý
tma - světlo
sucho - mokro
včera - zítra
spát - bdít

málo - hodně
uvnitř - venku
zdraví - nemoc
prázdný - plný
veselý - smutný
ráno - večer
odnášet - přinášet
vdaná - svobodná
ženatý - svobodný
slepý - vidoucí
ostrý - tupý
sladký - hořký
rozčilený - klidný
čistý - špinavý
křičet - šeptat

sever - jih
zavřený - otevřený
bezvětří - větrno
ano - ne
úcta - pohrdání
úskočný - přímý
smutný - veselý
pilný - líný
vpravo - vlevo
minulý - budoucí
bílý - černý
tvrdý - měkký
starý - mladý
vpravo - vlevo
radost - smutek

včas - pozdě
vzadu - vpředu
rychlý - pomalý
horký - studený
sladký - slaný
dobrý - zlý
rozbít - spravit
strach - odvaha
zakopat - vykopat
východ - západ
bílý - černý
syť - hladový
minulý - budoucí
tekutý - pevný
dusit - křísit
mrštný - těžkopádný

bolestivý - bezbolestný
msta - odpuštění
odliv - příliv
totalita - demokracie
milostivý - nemilosrdný
omyl - pravda
odmlouvat - poslouchat
odvaha - zbabělost
dolina - vrchovina
milovat - nenávidět
trest - odměna
náhodný - úmyslný
smrt - zrod
pohrdat - uctívat
pochybovat - věřit